

Q.H.
427,
10.

762

FRANCISCI LAMBERTI
A VENIONENSIS THEOLOGI
R A T I O N E S / P R O P T E R
quas Minoritarum conuersatio /
nem habitumq; reiecit.

R

Franciscus Lambertus Auenionensis/
inutilis Iesu Christi seruus
pio lectori/Christi
gratiam & pa/
cem.

Quonia i Minoritaru (quos obseruantes titulo
prorsus non Christiano appellant) olim fui
conuersatione receptus, atq; in eorum habitu, annis
plurimis, verbum Domini i diuersis regionibus &
prouinciis declamaui, nouissime autem conpulsus,
eorum & conuictum & habitum dereliqui, neces-
sum fuit, vt cunctis palam facerem, que fuerit causa
mei egressus factiq; mei apertam redderem ratione,
Alioqui pusilli & simplices scandalizareretur, nisi in-
telligant me, id quod feci secundum Christum fa-
cere potuisse. Huius rei gratia libellos duos edidi.
Primu habes, quo nonnullas & vere ex conpluribus
paucas dicti mei egressus causas posui. Reliquus
ppediẽ emittetur, quo, quid de minoritaru regula
sentiendum sit aperte cognosces. Hos
dum legeris, si Christianus es, no
tantu non scandalizaberis, sed
& mecu senties, me ab illis
necessario fuisse egres-
sum. Vale. Gra/
tia Christi
tecum.

A Pud Auenionē inclitā Galliarū urbē, me tenello ad huc
puero existente, patre defuncto, & Christi spiritu animū
pueri ad meliora sollicitante, occurrit, externus ille Mino
ritarum (quos Obseruantes vocant) splendor, multam sanctitatis
speciem habens, quos tales fore interne puerili estimatione
sentiebam, Admirabar in illis tegumentorum decentiā, vultus
demissos, oculorum inclinationem, suauissima fictę pietatis elo
quia, pedes nudos, sandalijs calepodijsue vtentes. Laudabā in
in eis gestuum grauitatem, incessum maturum, brachia compli
cata, exquisitos & eosdem expolitos prædicandi gestus, & similia
queq;. At ignorabam lupinum illud vulpinumq; pectus, sub
vestimentis ouium latens.

Sane, ad id me q̄ maxie puocabāt, qui in publicis cōcionis
b⁹ hæc Christo acceptissima prædicabāt, & mihi ad partē euocato
plurima de claustrī fructu, ac cellę quiete, deq; studiorū oportu
nitate, & similibus plurima egregie menciebantur. Quę autem
reuelare oportuerat, diligentissime occultabant. His me aut̄ stis
mulis agitato, anno ætatis meę 15. Auenione fui ad eorū habi
tum, conuictumq; receptus, deceptus pfecto vehementissime.
Verum deus, alto suo consilio, voluit me ab humano decipi, vt
probarem quid rei esset, quod tā sublimē propria sententia vi
debatur. Nihil quoq; dubitauerim, me inter eos fuisse deo pro
uidente receptum, quodq; me ab externis illorū faciebus seduci
voluerit, donec veritate cognita egrederer, cunctisq; palā face
rem, quę sub sepulchris istis dealbatis spurcitię latitarent.

Probationis igitur anno, ne a sumpto pposito dimouerer,
quę apud eos impia erant, mihi diligentissime abscondebantur.
Hanc quippe habent consuetudinem, q̄ secreta sua, i. impietas
tes, nouicijs occultant, Quandoquidē certi sunt, q̄ nullus vnq;
vellet apud eos, ad professionem recipi, si quę apud eos latent,
nouicijs fierent manifesta. Dicūtq; impij homines, q̄ si quis piā,
vel minimum quiddā admiserit, vnde illi ansam suscipiant, ab
eorum congregatione abeundi, crimen inexpiabile sit. Verum
si semel professionē emisierint, nihil est q̄ amplius eorū scandala
timeant. Hinc palam fit, q̄ Christū potius q̄ sectam suam deseri
ri volunt. Dum enim timent magis scandalizare nouicios, ne
ab ipsis discedant, q̄ professos, ne a Christo separētur, qd aliud
faciunt, q̄ quod seipso magis timent deseri q̄ Christum?

Completo dehinc probationis tempore, tantū annos sex
decim, & menses aliquot natus, professionē emisī, penitus quid
facerem nesciēs. Mox internis eorū mihi patefactis, animaduerti

A q

multū inter interna externaq; referre. Et quo magis me confusū ab omni mea expectatione cōspiciebā, eo magis tristis, adflēt, languidusq; viuebam. Non poterā tam diu concupitā mentis nancisci quietem. Cōtristabar ideo in exercitatione mea, & cōturbabar ab impiorum tribulatione. Vocatus demū ad salutare verbi ministerium, quantum me non pro illorum voto p̄dicantem discutiarent satis referre nō possem. Audiebāt populi verbum Dei, illudq; auidissime suscipiebāt, soli aut̄ illi, sicut aspides surde & obturantes aures suas, non exaudebant vocem altissimi. Aiebant omnifarie vt & adulator & verbi Sancti adulter essem, quibus non dissentire non poteram.

Post multos deniq; annos, electus ad vniuersaliter nuntiandum Christi Euāgelii, factusq; Apostolicus (vt vocāt) p̄dicator. Præter Crucē illi⁹ laboriosissimi ministerij, erant mihi illi cōtinua & eadem intolerabilis crux. Apostolicis aut̄ p̄dicatoribus, impositū est, vt Apostolorū more per orbem p̄fiscant, semp̄q; oblata sibi oportunitate Euāgelizent. Hęc dum immensis cum laboribus pro mea virili implerem, quęcumq; Dominus p̄ me operari dignabatur, calumnijs fucatissimis impugnare moliebātur. Quos dum videren nimio liuore torqueri, nolui vti multis facultatibus, mihi pro ministerij mei necessitate concessis. At nec sic a Christi pauperis diuexatione cessabant.

Fatigatus sepe aliq̄t mensium p̄dicatione cōtinua, dum in cenobia regrediebar, confestim ab impijs veritatis hostibus, mihi pro bonis mala retribuiebātur. Maledicētię, iniurię, cōiicia, ordinaria ciborū meorum condimenta erant. Corporeę deinde imbecillitatis causa, dum ad Christi Euāgelium nuntiandum, pedester nequirē profiscisci, vel hoc medio, a ministerio sancto, me impedire nitebātur. Quandoq; vero ingenti & dolo & rapacitate asinos mei gratia ab amicis meis cōparari p̄miserunt, q̄s post dies aliquot vendebāt, aut ceteris p̄ sua volūtate tradebāt.

Cum ante annos 4 apud quandam Gallię ciuitatē euāgelizassem, & populi resipiscentes, laruas, taxillos, cartulas & similia pleraq; ad p̄paratum incendium pariter ferrent, quidam ex veritatis hostibus p̄dictis, ex eis nōnulla furtiue sustulerunt, laruam præcipue similē puellę lasciuienti. Quos dum p̄ hac refurti arguerem, aduersum me pariter coniurarunt, tractantes quibus medijs id fieri posset, vt a sancto ministerio efficerer alien⁹. Nihil pro hac re neglexerunt, mendacia, falsaq; testimonia excogitarūt, quę verūtamen mihi nota facere ausi sunt numq̄. Verum dissipauit Domin⁹ cōsiliū Achitophel, vt hac de re nec cōcionem quidem vnā vnq; dimiserim.

Insurrexit aliquando aduersum me quidam Bullarum Antichristianarum improbus assertor, in quem sic Christi spiritu dirigente processi, ut a presidibus urbis in qua haec agebantur dānas retur, quod factum impij illi homines condemnarunt.

Perueniens aliquando in domos eorum qui Minoritas hospitantur, ubi mihi notum fuit eos esse publicos scortatores aut usurarios aut raptores, secreto illis salutis consilia dedi. Quod illi, ut rem summe illicitam condemnabant. Dicebant enim (ut animalia ventris sunt) forsitan amodo non hospitabitur & reficiet nos, magis (ut vides) timentes cenam unam perdere, quam animarum hospitem damnationem. Nam etsi nullum viderim, qui fuerit minus ad hospitalitatem procliuior.

Cardinalis quidam, Romani episcopi a latere (ut vocant) Legatus, voluit ut die quodam Christi verbum enuntiarem. Mox emulorum meorum surrexit inuidia, duorum precipue seniorum, a quibus iniquitas est egressa. Horum vnus Guardianus erat, qui die statuto adueniente, imo proxima euangelizandi hora insanians, ad Cardinalis cucurrit palacium, factusque impius mendax, me egrotum fore confinxit. Expauescerent hi Babilonici senes ne forsitan non satis Cardinali & Magistratibus adularer. Dumque predictum Guardianum admonere carceres & tormenta comminabant. Is postmodum minister Prouinciae factus, pristinae malignitatis non immemor, aduersum meas, velit nolit, pias & veras conciones, quaedam scripsit. Vnde timens aliquando in eorum quandoque manus incidere, & per omnia inutilis fieri, eorum conuersationem proposui derelinquere, & fieri Cartusianus. Timebam enim, ad communem hominum redire conuersationem, ne vniuersis regionibus, quibus Christi verbum predicaueram, scandalo forem. Dicebam quoque, si non possum dei eloquia populis in pace nuntiare, saltem libellis quos potero edocebo. Sed vere Satanae illusio fuit, quando quidem nec isti scripta mea sustinuerunt.

Minoritis demum me perturbantibus non potui ad Cartusianorum habitum recipi, quamuis me susceperint ad osculum pacis (ut loquuntur) Perturbatus ergo a Cartusianis, Minoritis tunc mihi adulantibus, redi ad ministerium meum. At mox redeunte verbo, grauis quoque rediit persecutio.

Hi libros vere Euangelicos, Theologi Christianissimi Martini Lutheri, quos habebam abstulerunt, sigillaruntque, quos in Prouinciae Capitulo non inspectos, & vix a limine salutaros, condemnarunt, & conbusserrunt saltem illos legere oportuerat, Clamabant ratum, heretici sunt, heretici sunt. Sic iudicant & condē-

nant, quod penitus ignorant. Ergo confidenter loquar, credens in Domino quod verum sit, quod plus syncerioris theologiae in libris praedictis continetur, quam in omnibus scriptis omnium monachorum, qui a principio fuerunt. Da veniam lector optime, quod te horum phariseorum insanis tam diu occuparim, qui ut breui concludam mihi pro dei veritate zelanti, tam grauiam intulerunt, inferuntque adhuc omnibus, qui pariter sententiae sunt, quod nec plurimis libris possent vniuersa conscribi.

Hi sunt, qui se obseruantes esse supercilioso titulo iactitant. Christus Lucae. 17. dicit. Cum feceritis omnia quae praecipit vobis, dicite serui inutiles sumus. Illi vero, ut vel ipso etiam nomine, eos sancti verbi contemptores esse scias, dicunt, Obseruantes sumus, vniuersos dehinc monachorum statim, in suam isti traxerunt sententiam, ut ex omnibus iam inueniantur, qui obseruantes velint appellari. Nullus profecto Ecclesiae Christi magis nocuit unquam, hominibus istis obseruantiae titulo gloriosis.

Verum quid sincere obseruationis in eis esse potest, qui nec regulam quidem suam intelligunt, neque intelligere volunt. Scio enim quantum me afflixerint, de eadem varia sepe numero aut declarantem, aut colloquentem, quandoquidem illius zelotes plus quam aliquando fui, acerquae nimium in eiusdem transgressiones, sed nondum reuerentum erat sepulchrum domini gloriosum, nec ablatum humanorum operum ac carnis sapientiae lapis, a preclaro Euangelii monumento, quo amabilis dei eloquiorum veritas contegebatur.

Heu quantum fui seductus. At quem non seduxerunt isti obseruationis sacri Euangelii acerrimi hostes. Non sustinebant dei eloquia pronunciantem, persequebantur pro regulae obseruatione zelantem, Quid ergo fecissem cum impijs istis.

Acceptis igitur commissionis (ut vocant) literis ad ordinis Generalem, aut Vice generalem, a Gallijs veni in Germaniam, vbi oportunitate accepta, pharisaicum illud tegumentum reieci, sciens quod nihil faciat ad Christianismum, sic vel sic, hoc vel illo colore vestiri. Testificor autem coram Domino, quod nunquam eos reliquissem, si salua veritatis Euangelicae libertate, apud eos manere potuissem, sed cum eandem neutiquam sustinent, me ab illis egredi necessarium fuit. Feceram primum contra illud Pauli. 1. Corin. 7, Praecio empti estis, nolite fieri serui hominum. Hi fiunt serui hominum, qui eorum stultis constitutionibus alligantur. Qui ergo deceptus me seruum feceram hominum, quid agere debui, nisi ut obseruarem eiusdem consilium, quod vbi supra scripsit. Si

poteres fieri liber, magis vtere. Segregatus igitur a malignan-
tium conuenticulis, veni ad illam vere suprenam orbis Acade-
miam VVittenbergen, in qua nihil quod ad sacras, bonasq;
litteras pertineat, desideratur. Cuncta enim illic traduntur abunde
Doleo me factum esse quasi mutum, q̄ non possim viuo vocis
actu verbum Domini populis nunciare, verum expectabo qd
mihi imperet Domin⁹, et sustinebo manum eius. Interim vero
quantū potero nitar, vt vel saltem scriptis, tam latinis q̄ vulga-
ribus, cunctos ad Euangelij synceritatem admoneam.

Habes lector, ex compluribus admodum pauca, quę ani-
mum meum admonuerunt, vt a Minoritis se iungerer, sed mihi
sufficiat, nūc vel breuiter mei egressus rationē ostēdisse. Hoc to-
tius negocij tātum præludium erit. Habebis post dies aliquot,
nostros in eorum regulam cōmentarios, in quibus paulo ma-
nifestius rem omnem intelliges. Tandem vt sciant omnes,
quid propositi mei atq; sententię sit, hæc tria paucis accipiant.

Primum. Quia olim seductus, & quid agerem penitus
ignorans, votum emisi, a professione Christiana plurimum dis-
sentiens, omnibus Minoritarum inuentis abrenuntio. Sanctum
Euangelium, & meam & omnium Christianorum regulam
necessariam esse cognoscēs.

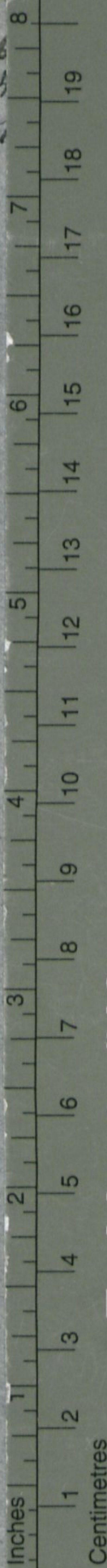
Secundum. Reuoco, quicquid aliquando vbilibet ter-
rarum prædicauī, Sacri Euangelij simplicitati nō per omnia cō-
sentiens. Obsecro autem omnes qui me aliquando prædicantem
audierūt, aut scripta mea legerūt, vt omnia reñciant, quę veri-
tati nunc reuelatæ minime conueniunt. Verum confido in eum
qui me a captiuitate plusq̄ Aegiptiaca eduxit, q̄ illius auxilio
tractatibus & libellis, vniuersa errata mea reparabo abunde.

Tercium. Quia nullus potest ad veritatis cognitionem
pertingere, nisi a Papa Antichristo dissenserit, ideo illi & omnib⁹
Decretis illius abrenuntio, nolens sui regni apostatici particeps
esse, sed volens ab illo perpetuo esse excommunicatus, cum sciam
idem regnum esse a deo excommunicatum & maledictum. At
de his paulo pluscula alio libro tractabimus ad gloriam Do-
mini Nostri Ihesu Christi, cui sit Honor & Gloria in secula
seculorum, A M E N

OK 12189

X2222A73

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

B.I.G.

Farbkarte #13

762

LAMBERTI
IS THEOLOGI
/ PROPTER
m conuersatio /

mcq reiecit.

